

DLOUHODOBÝ PROGRAM ŠKOLY V OBLASTI EVVO

Východiska pro stanovení dlouhodobých záměrů školního plánu EVVO

Charakteristika školy

Identifikační údaje školy

ZÁKLADNÍ ŠKOLA LOGOPEDICKÁ

součást SŠ, ZŠ a MŠ, Hradec Králové, Štefánikova 549

Adresa školy: Štefánikova 549, Hradec Králové 11, 500 11

Telefon: 495272398

Internetové stránky: www.neslhk.com

www.zslogopedicka.neslhk.com

Vedoucí úseku ZŠ logopedická: Mgr. Ivana Přivratská, **e-mail** i.privratska@centrum.cz

Koordinátor EVVO na ZŠ logopedické: Mgr. Veronika Humlová, Radka Černohousová

Telefon koordinátora EVVO na ZŠ logopedické: 739666174

E-mail koordinátora EVVO na ZŠ logopedické: 9veronika@email.cz

Pedagogů celkem na ZŠ logopedické: 22

Zřizovatel: Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Adresa zřizovatele: Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Regiocentrum Nový pivovar

Soukenická 1245

500 03 Hradec Králové 3

SWOT analýza EVVO na naší škole

Výstupy SWOT analýzy :

- Silné stránky - dobré zapracování EVVO do ŠVP
- pravidelné projektové vyučování zaměřené na přírodu, ochranu živ. prostředí (př. Barevný podzim, Příroda v zimě, Jsme součástí přírody, Ekologie zblízka,...)
 - pěkné, podnětné prostředí ve třídách (přírodniny, nástěnky s tematikou EVVO)
 - dobře fungující metodická sdružení
 - jsme „zdravá škola“
- Slabé stránky - nedostatečné vybavení pomůckami
- nedostačující vnitřní prostor
 - nešetrné zacházení s papírem, vodou, odpady, el. energií
 - jsme součástí velké školy (9 úseků, problémy s prostorem, nekmenoví učitelé)
 - malé zapojení rodičů do dění školy
 - nedořešená školní zahrada (čeká se na vybudování nového sportoviště)
 - nedostatečné využívání krásného okolí školy (není venkovní učebna,...)
- Příležitosti - příjemné prostředí blízko přírody a bezpečné místo pro děti
- možnost výuky venku
 - projekty a granty – získávání dalších financí
 - zkusit sehnat sponzory
 - zviditelnění, medializace naší školy
- Ohrožení - posledních pár let finance od zřizovatele (kraj – znatelné šetření na škole)
- nejistota kolem optimalizace škol v HK (převedení očních tříd pod naši školu + možná změna budovy, přesuny ve stávající)
 - přežití vnímání naší školy jako školy speciální, tudíž „ divné“
 - chování rodičů
 - časté reorganizace pozic zaměstnanců

Nástin strategie: V oblasti výuky

- pokračovat ve spolupráci s SEV SEVERem a dalšími institucemi ekologické výchovy v Královéhradeckém kraji (ČSOP Jaroměř, Podorlický skanzen)
- propracovávat a vylepšovat projektové vyučování, zaměřovat se na přehlednost a přitažlivost vyučování pro děti, zapracovávat nové podněty do ŠVP
- zaměřit se na výuku venku, využívat více zelenou učebnu
- pokračovat v tématu šetření s energiemi ve výuce, zapojit žáky do plánu šetření
- funguje výukový předmět pro žáky 2. stupně – Ekologický seminář
- pokračovat v Recyklohraní

- V oblasti provozu školy
- nedostatek finančních prostředků od zřizovatele je příležitostí začít šetřit energiemi na škole a být v tom důslední , začít hned tam, kde je to v našich silách (papír)
 - získávat více peněz prostřednictvím projektů, zkusit nově žádat o granty i v nadacích a konečně se odhodlat sehnat sponzora
 - využívat rodiče na drobné úpravy kolem školy, na odpolední a výletové akce s dětmi (z „autoevalučního“ dotazníku rodičům po SWOT analýze vyplynulo, že rodiče jsou ochotni ve škole pomoci, nejčastěji právě při údržbě a úpravě pozemku školy)
 - zveřejňovat informace o našich akcích a úspěších nejen na webových stránkách školy, ale oslovit i další media
 - třídit odpad na složky: plast, papír, směsný odpad, elektrozařízení, baterie, PETvíčka, staré pečivo, žaludy a kaštany

Současný stav EVVO na škole

Výuka: EVVO je na naší škole realizována hlavně v předmětech **prvouka, přírodověda** a **vlastivěda** na 1. stupni a v předmětu **přírodopis a ekologický seminář** na 2. stupni. Témata environmentální výchovy se objevují v dalších předmětech zařazených do vzdělávací oblasti Člověk a příroda (v jednotlivých tématech předmětu chemie, zeměpis, fyzika), také v tématech předmětu praktické činnosti, výtvarná výchova a člověk ve společnosti. Další témata environmentální výchovy se objevují v ostatních předmětech dle zájmu vyučujících (př. anglický jazyk, dějepis, ...).

Začlenění EVVO do ŠVP: Školní vzdělávací program „Tvořivou hrou do Evropy“ je realizován od škol. r. 2006/07, ŠVP „Škola hrou“ od škol. r. 2009/2010. Hlavní teze environmentální výchovy jsou obsaženy v pojetí ŠVP a v prioritách školy. EVVO se prolíná také do vymezení klíčových kompetencí a přímo je pak obsažena v průřezovém tématu environmentální výchova. Snaha koordinátora i dalších pedagogů je oblast EVVO prosazovat, hodnotit, tříbit a ŠVP postupně obohacovat o nové myšlenky a postoje.

Průřezové téma environmentální výchova je v oblasti výuky naplňováno dvěma způsoby:

- a. je integrováno do konkrétního vyučovacího předmětu v konkrétním ročníku
- b. je realizováno prostřednictvím projektového vyučování určeného pro ročník, nebo stupeň.

Jednotlivé tématické okruhy EVVO na sebe logicky navazují, jsou provázány s dalšími vědomostmi a dovednostmi získávaných v jiných oblastech. Každý ročník na 1. a 2. stupni školy realizuje nejméně dva tématické okruhy EVVO, tudíž není jediný ročník, ve kterém by žáci nezískávali nové poznatky a prožitky z oblasti environmentální výchovy.

Mimo vyučovací předměty je realizováno pravidelné **projektové vyučování** na 1. i 2. stupni školy. Přehled projektového vyučování týkající se přímo oblasti EVVO:

1. stupeň: Barevný podzim
Příroda v zimě
Svátky jara
Naše město – můj domov
Jsme součástí přírody
2. stupeň: Ekologie zblízka
Naše město

Projektové vyučování společné pro oba stupně : České vánoce

Další akce a nepravidelné školní projekty jsou plánovány na jeden školní rok a realizují se dle zájmu vyučujících v jedné třídě, nebo ročníku, nebo stupni (př. Den vody, Den ptactva, Den zvířat, Den Země...)

Každý rok se některé třídy, popř. jedinci účastní soutěží s EVVO tematikou.

Pravidelně každý rok na jaře jezdí naši žáci na **školu v přírodě**, která se zaměřuje nejen na vztah člověka a přírodu, ale i na kulturně - historické poznatky a na regionální výchovu.

Škola je v síti škol M.R.K.E.V.

Mimoškolní výchova žáků: Ve školní družině je EVVO realizována přímo oblastí přírodovědných činností, rozdělenou dle ročních období. Jednotlivá témata EVVO se objevují v oblasti společenských činností. Další témata se objevují nesystematicky dle zájmu vychovatele, např. oblast hudebních činností, odpočinkových, rekreačních, pracovních – technických činností, sportovních a výtvarných činností. Prostor pro ně je i v oblasti přípravy na vyučování.

Lidé – personál školy : Pedagogický sbor tvoří 22 osob. Nabídka školení a seminářů EVVO bude nabízena všem pedagogům ZŠ logopedická.

Provoz školy (ekologicky šetrný, udržitelný) : V této oblasti máme velké rezervy. Informace utřídit, stanovit priority a plán možných úprav a realizací. Je potřeba pořídit další nádoby na separaci papíru a plastu do nově vzniklých tříd. V nejbližší době se plánuje výměna oken v naší škole.

Spolupráce školy s okolím: Snažíme se stále zlepšovat spolupráci s rodiči. Organizujeme dny otevřených dveří, zveme do naší školy a mateřské školky. Někteří rodiče se účastní škol. výletů a exkurzí. V adventním čase patří jedno odpoledne již tradičně Vánočnímu radování pro rodiče i širokou veřejnost.

Spolupracujeme se SEV SEVER v Hradci Králové. Využíváme jejich výukové programy, docházíme k nim na středisko, a na jejich výstavy. Zapůjčujeme si od nich pomůcky a materiály. Jsme jimi pravidelně a často informováni o akcích a novinkách v oblasti environmentální výchovy.

Spolupráce v oblasti EVVO probíhá také se ZŠ Úprkova, HK Malšovice a rozjíždí se spolupráce se ZŠ Štefánikova, HK 11, která má budovu v těsné blízkosti naší.

Materiální zajištění: Škola má standardní vybavení pro výuku přírodopisu. Učebnu vybavenou data projektorem i interaktivní tabulí. Při výuce je používán i digitální fotoaparát. Pravidelně využívány jsou odborné učebny fyziky, chemie a přírodopisu.

Dále využíváme část školního pozemku v rámci pracovních činností. Problém s využitím celé zahrady je v přestavbě, která čeká školní sportoviště. Účelně a vkusně je využíván

prostor před školou, kde je zelená učebna Zelená čtyřka doplněná výsadbou. O ni se pravidelně staráme a využíváme při výuce..

Materiály týkající se oblasti EVVO jsou k dispozici všem vyučujícím i dětem ve školní knihovně. Další knihy, materiály a hlavně pomůcky a výukové hry shromažďuje koordinátor v knihovničce EVVO, která obsahuje vedle knih také spoustu pomůcek. K dispozici jsou vyučujícím na 1. a 2. stupni, zájmovým kroužkům a vychovatelkám v ŠD.

Počítače v obou PC učebnách jsou vybaveny hned několika výukovými a encyklopedickými PC programy pro prvouku, přírodovědu a přírodopis.

Finance: Na škole je cítit znatelný nedostatek peněz. EVVO je oblast, ve které zatím daří získávat finance prostřednictvím grantů.

Vzdělávací cíle EVVO

Cílem environmentální výchovy na naší škole je umožnit žákům celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Cíle směřující k dovednostem a vědomostem žáků:

- Žák dostává srozumitelné, utříděné a aktuální informace o přírodě, životním prostředí, o životních podmínkách v něm, o vztahu člověka a prostředí a o životě a roli člověka v něm.
- Dostává informace o ochraně přírody a životního prostředí.
- Seznamuje se se základní terminologií oblasti ekologie, životního prostředí, ochrany přírody, učí se ji používat.
- Vlastní zkušeností poznává přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, učí se o nich uvažovat v souvislostech a rozpoznávat příčiny jejich poškození.
- Rozumí principům udržitelného rozvoje společnosti, v souvislosti s tím předkládá dostatek
- Vyhledává informace týkající se oblasti EVVO, hodnotí jejich objektivnost a důležitost, třídí je, pracuje s nimi.
- Na základě získaných informací a vědomostí vyjadřuje a zdůvodňuje své názory, dokáže komunikovat s ostatními, spolupracovat s nimi na společné práci a společné závěry přetvářet v konkrétní výstupy.
- Žákům s hlubším zájmem je nabídnut dostatek dalších možností rozšiřování si vědomostí a zkušeností, ať již prostřednictvím vybavení školy, volitelným předmětem, individuální práci s pedagogem nebo prostřednictvím zájmového kroužku.

- Žák prostřednictvím vlastních zážitků oceňuje hodnotu přírody a vnímá její krásu.
- Umí se chovat ekologicky odpovědně v běžných denních činnostech a rozumí důležitosti odpovědného chování každého z nás.
- Žák si prohlubuje vztah k místu, ve kterém žije.
- Žák si vytváří ohleduplný a odpovědný vztah nejen k místu, ve kterém žije, ale i k celé Zemi.
- Žák je aktivní a tvořivý. Učí se toleranci.

REALIZAČNÍ PLÁN NA ŠKOLNÍ ROK 2009/2010

Realizační plán – školní program environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty pro školní rok 2010/2011:

Roční plán vychází ze zhodnocení školního programu environmentální výchovy za školní rok 2009/2010 a v mnohém navazuje na školní programy EVVO let předešlých. Tento roční plán je sestaven pouze pro Základní školu logopedickou. Jednotlivá témata budou delegována dalším pedagogům, třídním učitelům nebo ostatním zaměstnancům školy.

Realizace EVVO na naší škole bude probíhat v několika rovinách:

- ve výuce předmětů vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni ZŠ
- ve výuce předmětů vzdělávací oblasti Ekologický seminář na 2. stupni ZŠ
- ve výuce předmětů dalších vzdělávacích oblastí, kde nejde o zásadní témata EVVO, ale jednotlivých témat této oblasti se učivo alespoň dotýká, např. vzdělávací oblast Člověk a společnost, Člověk a svět práce, Estetická výchova,...
- využívat recyklovatelný materiál (zbytky papírů, látek, přírodnin, dřeva,..) při předmětech jako je výtvarná a pracovní výchova, školní družina,
 - prostřednictvím projektového vyučování, školních akcí jednorázových i dlouhodobých, školních projektů a spolupráce se SEV,
- využívání učebny Zelená čtyřka a pomůcek a metodických materiálů k ní patřících,
- dbát o zelenou výzdobu naší školy (pokojové květiny ve třídách, na chodbách),
- třídění odpadů na dislokované pracoviště 2.st. ZŠ,
- sledovat šetření energiemi (voda neteče zbytečně, odpady házíme do příslušných košů, zhasínáme, vynáší tříděný odpad..)
- exkurze (ZOO, Marius Pedersen), besedy (záchranná stanice JARO Jaroměř), návštěva psího útulku...,

- zajímat se o pomoc potřebným – např. výtěžek z Vánočního jarmarku věnovat psími útulku, záchranné stanici na pomoc zraněným zvířatům,
- seznámit se a nastítnit dětem projekty Unicef, Adopce na dálku..
- v další výchovně vzdělávací činnosti na škole, stěžejně činnosti ve školní družině, v zájmových kroužcích,
- v dalším vzdělávání pedagogů a dalších pracovníků školy.

Hlavní témata a akce ve škol. r. 2010/2011 – ROK BIODIVERZITY

měsíc realizace	název akce	Forma, cílová skupina	hodnocení	poznámky
Září	Projekt Miss rostlinka	Týden plný aktivit s pokojovými rostlinami s rozšířením na rostliny, se kterými se setkáváme v kuchyni. Práce s výukovými pomůckami, aktivní péče, vysévání bylinek a užitkových rostlin, aktivity na Zelené čtyřce. Návštěva farmaceutické botanické zahrady	Prostřednictvím dotazu zúčastněným.	Využit výukové pomůcky zapůjčené ze SEV SEVERu. Zodp. Humlová, Černohousová
	Odpady	Osvětová informační kampaň – soutěž Recyklohraní. Třídnické hodiny. Služby na sběr odpadu. Nádoby do nových tříd. Všechny ročníky školy.	Proběhlo ano/ne. Zodpovídá třídní učitel.	

Říjen	Den zvířat	Návštěva SOŠ veterinární, Nabídka pro všechny ročníky. Sběr podzimních plodů a starého pečiva.	Počet zúčastněných tříd	
	Barevný podzim	Projektové vyučování pro celý 1.stupeň ve spolupráci se SEV SEVEREm.	Odměnění vítězů, zjištění zájmu dětí o aktivity venku.. Aktivity venku ano/ne.	- soutěže, pracovní listy, spolupráce se SEVEREM
	Odpady	Výtvarná soutěž Země není popelnice, celý 2. stupeň. vítězné práce rozvěsit na chodbě školy	Počet zúčastněných tříd. Vyhlášení vítězů.	Zajistí vyučující VYV, k dispozici i fotoaparát
	Ekologie zblízka	Návštěva ekocentra Paleta v Pardubicích (8. roč.) Návštěva skanzenu v Krňovicích – prohlídka s průvodcem, aneb Jak lidé žili dříve? (9. roč.)	Seznámení se s chodem elektrárny a zdroji energie Ekohraní v Paletě – problémy lidstva Seznámení se s tradičními řemesly, aktivity, dílna	Celodenní exkurze
	Biopotraviny	V rámci projektového vyučování Vitamínový den pro oba stupně, třídy si	Proběhlo ano/ne.	Zajistí třídní učitelé

		připraví zdravý salát a vytvoří informační plakát. Osvětová informační kampaň.		
Listopad	Odpovědný spotřebitel	Projektové vyučování , 2 vyuč. hodiny, 6. ročník Klíčová slova: Fairtrade, FSC, BIO výrobky, reklama, značení, genetické inženýrství *8.,9.roč. – program v SEVERu – Moje zelená hranice (ekologicky šetrný spotřebitel) 4., 5. roč. - Co skrývá popelnice, v SEVERu		Zajistí vyučující praktických činností.
Prosinec	Vánoční radování Advent v SEVERU	Spolupráce celé školy, projektové vyučování České Vánoce, adventní dílny ve třídách, výuka v předmětech 1. i 2. stupně. Letos výrobky na vánoční jarmark vyrábět v duchu tradičních českých řemesel (batika, koráلكové ozdoby, tkaní, plstění, Návštěva dílny a výstavy v ekolog. centru SEVER (2. stupeň) Návštěva Třebechovic p.	Ohlasy žáků, rodičů, zhodnocení na provozní poradě. Žáci si sami zkusí tradiční řemesla a zvyky Vánoc	Výrobky začít vyrábět již v měsíci říjnu, spolupráce s družinou (odpolední dílny pro zájemce z 2. stupně s odborníkem). Nástěnky.

	Proboštův betlém Návštěva psiho útulku	Orebem (1. stupeň) Vánoční dárečky pro opuštěná zvířátka, návštěva v útulku, informace o psím útulku	Výstava betlémů Návštěva psiho útulku, pamlsky a hračky pro opuštěná zvířátka (pro zájemce 2. st.)	
Leden	Ohrožená zvířata	Spolupráce se SEV SEVER – výukové programy, práce ve třídách na 1. a 2. stupni. *Pojďte s námi do ZOO(1- 5. roč.) Nech brouka žít(6.-9.roč.)	Proběhlo ano/ne. Zájem o prohloubení tématu ano/ne.	Zapojit i děti v družině.
Únor	Příroda v zimě rybník a jeho život Recyklohraní	Projektové vyučování, celý 1. stupeň. Ekosystém rybník, zimní výprava po hradeckých rybnících, program SEV SEVER HK *Kašpárek rybářem - SEVER Přihlášení se a realizace krajské soutěže na www.cistykraj.cz , dle pokynů soutěže – plnění úkolů – sběr baterií, drobných elektrospotřebičů	Proběhlo ano/ne Přihlášení žáci plní zadané úkoly výtvarného a informativního charakteru, soutěží se o hodnotné ceny	Navázat v prvouce, VV,... - výtvarné náměty se realizují při hodinách VYV, ostatní úkoly při hodinách Ekolog. sem.

Březen	Školní pozemek	Výuka v předmětu pracovní činnosti – plán činností	Ve třídách	- průběžně
	Svátky jara	Projektové vyučování, celý 1. stupeň. Aktivity venku.	Aktivity venku ano/ne.	Zajistí vedoucí metod. sdružení.
	Den vody	Prezentace pokusů na 1. stupni. Soutěž na nástěnce, práce ve volném čase.	Realizováno ano/ne. Počet tříd. Vyhodnocení soutěže.	- aktivity
	Obnovitelné zdroje energie	Osvětová kampaň. Výukový program SEV SEVER HK, exkurze do infocentra ČEZ Hučák HK.	Proběhlo ano/ne. Zájem o prohloubení ano/ne.	- exkurze
Duben	Den Země	Práce ve třídách a venku na téma Krásy Země a problémy Země, 4 vyuč. hodiny všechny ročníky.	Proběhlo ano/ne, zájem o prohloubení ano/ne.	
	Místo, kde žiji	Projektové vyučování Naše město – můj domov na 1. stupni , V předmětech prvouka, vlastivěda. 2. stupeň , zaměřená na život ve městě, historii.	Konkrétní výstup ano/ne. Aktivity venku ano/ne.	Zajistí třídní učitelé. Zajistí učitelé občanské výchovy a dějepisu
	Návštěva ekocentra	Ekohraní v Paletě pro 8. , 9. roč. , spojeno se Dnem Země	- výstupy zpětná vazba v	Zajistí vyučující

	Paleta		Paletě	přírodopisu
Květen	Zvířata v ZOO JARO Jaroměř	Exkurze do ZOO Dvůr Králové, 9. roč. – rok biodiverzity, nástěnka, kampaň Návštěva záchrané stanice pro zraněné volně žijící živočichy	Plnění úkolů a soutěží v ZOO Exkurze, diskuse	
Červen	Škola v přírodě	Projektové vyučování Jsme součástí přírody pro 1. stupeň , formou pobytového programu v některém středisku ekol. výchovy		
	Sportovně – environmentální týden	Aktivity venku, zážitkové hry v přírodě kolem HK, sportovní akce, poznávání rostlin a živočichů v přírodě (terénní cvičení) *SEVER - Vnímejme všemi smysly (1.- 5. roč.) Ráj na Orlici-exkurze (6., 7. roč.)	- organizaci zajistí koordinátor EVVO ve spolupráci s učiteli	

* Termíny akcí označených hvězdičkou se mohou změnit, dle domluvy s ekologickým střediskem SEVER

Témata a akce neurčené časově:

Název tématu, akce	Forma a poznámky
Kompostování	Dokončení projektu V souladu s přírodou, spolupráce se ZŠ pro žáky s vadami sluchu, pro 1. a 2. stupeň
Pokožové rostliny	Průběžná péče ve třídách a na chodbách školy. Řízkování muškátů v únoru či březnu, 2. stupeň v předmětu pracovní činnosti.
Školní kronika	Prosazovat témata environmentální výchovy.
Spolupráce se SEV SEVER HK	
Projekt zahradní učebny „Zelená čtyřka“	Využívání učebny a metodických materiálů podpořené grantem Královéhradeckého kraje.

Všechny realizované akce budou prezentovány na www stránkách školy .

Další strategie školy v oblasti EVVO ve školním roce 2009/2010:

1. Prohlubování spolupráce se středisky ekologické výchovy, především se SEV SEVER.
2. Aktivně a dynamicky rozšiřovat nabídku materiálů environmentální výchovy, literatury, stolních her, pomůcek. Přehledně je shromažďovat (vitrína v kabinetu koordinátora), seznamovat s nimi vyučující prostřednictvím metodického sdružení, předmětové komise, provozních porad, apod.
3. Umožňovat pedagogům další vzdělávání v oblasti EVVO. Poskytnout jim dostatečnou nabídku školení, akcí, dílen. Seznámit kolegy se zajímavostmi, které se jedinec dozvěděl na takové akci. K tomuto bude sloužit speciálně vyhrazená nástěnka EVVO na pracovišti 2. st. ZŠ logopedická, určena pro vyučující a další zaměstnance školy. Přehled absolvovaných školení a akcí shromažďuje koordinátor EVVO.
4. Pokračování v podnětné spolupráci se ZŠ Úprkova, HK Malšovice. snažit se navázat spolupráci s blízkými ZŠ (ZŠ Štefánkova, ZŠ Milady Horákové).
5. Podporovat názornou výuku, činnostní učení, výuku venku, výuku prostřednictvím pokusů, experimentů, třídních projektů. Rozšiřovat nabídku exkurzí, výletů s promyšleným programem, besed a přednášek. Na 1. stupni probouzet a prohlubovat zájem o přírodu, preferovat kontakt s živou přírodou. Využívat zelenou učebnu.

6. Účastnit se soutěží dle aktuální nabídky během školního roku.
7. Podporovat témata EVVO i v předmětech, které s oblastí EVVO přímo nesouvisí (např. v matematice, výtvarné výchově, českém jazyce, anglickém jazyce). Monitorovat témata EVVO v těchto předmětech.
8. Snažit se získávat finance na oblast EVVO od vedení školy, žádat o granty, hledat sponzora.

ZPRACOVATEL

Jméno, příjmení a titul: Veronika Humlová, Radka Černohousová